

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-69/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-11/24-S

Název	Základní škola Mělník - Pšovka, příspěvková organizace
Sídlo	Blahoslavova 2461, 276 01 Mělník
E-mail	zpsovka@seznam.cz
IČO	47 011 351
Identifikátor	600 047 393
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Kružica
Zřizovatel	město Mělník
Místo inspekční činnosti	Blahoslavova 2461, Mělník Panešova 1033, Mělník
Inspekční činnost na místě	19. a 22. – 23. ledna 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) a školní družiny (dále „družina“). Ke dni inspekční činnosti měla ZŠ 10 tříd s 254 žáky prvního až devátého

ročniku (94% naplněnost). Vzdělávalo se v ní 50 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Odlišný mateřský jazyk (dále „OMJ“) mělo 23 žáků, z nich jeden s jazykovou bariérou měl zajištěnou podporu cizojazyčnou asistentkou pedagoga. Družina měla tři oddělení s 80 účastníky zájmového vzdělávání (dále „účastník“), naplněnost byla 89 %. Od inspekční činnosti v roce 2019 se o jednu zvýšil počet tříd, o jedno klesl počet oddělení družiny a mírně vzrostl počet pedagogů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci dlouhodobě od roku 2000. od předešlé inspekční činnosti v roce 2019 přetrvávají zjištěné nedostatky v koncepci dalšího rozvoje školy. Ředitel vizi neupravil, zlepšením průběhu vzdělávání se v ní nadále nezabývá. Část řídicích kompetencí vhodně delegoval na dva zástupce, na řízení družiny se podílí vedoucí vychovatelka.—Nastavení pravidel pro efektivní řízení školy však není dostatečně funkční. Po kontrole průběhu vzdělávání vedením školy chybí stanovení účinných opatření k jeho zlepšování. Pedagogická rada projednává výchovně vzdělávací výsledky žáků, avšak nejsou prokazatelně přijímána opatření k jejich zlepšování, např. i s důrazem na žáky ohrožené neúspěchem. Nedostatečná pozornost vedení školy metodické podpoře učitelů a asistentů pedagoga (dále „asistent“) se projevuje chybějící spoluprací učitelů s asistenty v hodinách, jejich minimálním zapojením do vlastního vzdělávání a průběžného hodnocení žáků v hodinách. Příležitostí ke zlepšení je systematická činnost metodických orgánů, především její zaměření na sledování účinnosti metod a forem vzdělávání a přijímání opatření ke zlepšování kvality průběhu vzdělávání.

Vzdělávání v ZŠ zajišťuje 18 vyučujících včetně ředitele. Čtyři z nich nespĺňují odbornou kvalifikaci, což má vliv na kvalitu průběhu vzdělávání. Ředitel prokazatelně hledá kvalifikované pedagogy. Zájmové vzdělávání v družině zabezpečují tři vychovatelky, ve škole působí osm asistentů, všichni jsou odborně kvalifikovaní. Ředitel stanovil pro školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vychází hlavně z osobního zájmu pedagogů, důraz je kladen na odborné znalosti oborů. Pouze v některých oblastech vzdělávání byly zohledněny konkrétní potřeby školy, např. činnost školního žakovského parlamentu, zaměření na moderní vyučovací metody a formy se vyskytuje ojediněle.

Finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek vzdělávání, účelně využívá všechny finanční zdroje.

Ve spolupráci se zřizovatelem se řediteli daří zlepšovat prostorové podmínky pro vzdělávání. Od předchozí inspekční činnosti vzniklo workoutové hřiště, byla provedena rekonstrukce žakovské kuchyňky a učebny výtvarné výchovy. Škola stále nemá vlastní tělocvičnu. Zlepšilo se vybavení školy digitálními technologiemi, které částečně efektivně využívají především pedagogové. Postupně jsou doplňovány a obměňovány učební pomůcky, které však nebyly na 2. stupni vždy účelně využívány. Učebny poskytují esteticky podnětné prostředí. Družina má pro rozvoj zájmů účastníků vhodně vlastní prostory i dostatek pomůcek.

Škola vytváří dobré podmínky pro zajištění bezpečnosti. Žáci a účastníci jsou průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví. Kontrola nad osobami vstupujícími do budovy školy byla v době inspekční činnosti zajištěna, dohledy nad žáky byly vykonávány. Ředitel přijímá účelná opatření ke snižování úrazovosti žáků. Zaznamenané úrazy byly převážně drobného charakteru.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují ve spolupráci se zástupkyní ředitele výchovná poradkyně a metodička prevence, obě absolvovaly studium pro výkon specializovaných funkcí. Svoji činnost vykonávají efektivně na základě programu s akcentem na předcházení rizikového chování. Dostatečně účinný není systém podpory žáků ohrožených školním neúspěchem.

K naplňování ŠVP významně přispívá spolupráce se zřizovatelem a zákonnými zástupci, kteří jsou zváni k aktivní účasti na životě školy. Na rozvoj klíčových kompetencí žáků má výrazný vliv mezinárodní spolupráce se zahraničními školami i účast v mezinárodním projektu. Žáci jsou rovněž účelně zapojováni do akcí místních organizací. Pozitivní vliv na vytváření sociálních kompetencí žáků přináší zapojení školy do mezigeneračního projektu setkávání se seniory. Nabídkou zájmových aktivit škola podporuje žáky v aktivním trávení volného času.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací obsah v hospitovaných hodinách byl stanoven v souladu se ŠVP pro základní vzdělávání. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, žáci dodržovali nastavená pravidla. Větší část vzdělávacích cílů byla zaměřena na znalosti a dovednosti, méně na postojovou složku vzdělávání. Míra užívání různých účinných organizačních forem výuky však byla nízká, pedagogové převážně volili spíše méně efektivní tradiční frontální přístup. Na druhém stupni byl ojediněle doplňován účelnou prací žáků ve skupinách nebo samostatnou činností. Některé úkoly vyučujícím poskytovaly informace o aktuálních výsledcích vzdělávání, žáci měli vždy dostatek času na řešení úkolu a na odpovědi. Chybělo vedení žáků k využívání informací z různých zdrojů a k chápání souvislostí mezi nimi. Příležitosti k zadávání diferencovaných úkolů podle různé míry znalostí žáků nebo k cílenému vedení žáků ke kvalitnímu sebehodnocení či vzájemnému hodnocení nebyly patřičně využity. Práce s časem v hodinách byla efektivní jen částečně, převažovalo ukončení hodin bez účelných závěrů a jejich prodlužování do přestávek. Podpora žáků se SVP byla částečně přínosná pro tyto jednotlivé žáky díky přítomnosti asistentů pedagoga.

Na prvním stupni vyučující vhodně motivovali žáky k formulování odpovědí, aktivita učitelky v hodinách však převládala nad činnostním učením žáků. Jen ojediněle byla žákům poskytována zpětná vazba využitelná k jejich dalšímu učení. V polovině hospitovaných hodin se žáci učili vyhodnocovat zvládnutí cílů výuky, avšak jen ojediněle na základě jednoduchých kritérií.

V hodinách českého jazyka a matematiky byla vhodně rozšiřována slovní zásoba. Patrná byla podpora aktivit směřujících k posílení kompetencí v oblasti čtenářské gramotnosti. V jedné čtvrtině hospitovaných hodin bylo zaznamenáno vyžadování obsahově náročné komunikace přiměřené znalostem žáků. Ve třech čtvrtinách byly neefektivně voleny vyučovací metody a formy, hodiny neměly spád, nebyly vhodně účelně střídány činnosti. Učitelka s chybějící kvalifikací nevedla žáky při některých činnostech metodicky správně. Rozdělení třídy pro výuku českého jazyka na skupinu jen se žáky se SVP a ohroženými školním neúspěchem se ukázalo málo účinné i vzhledem k nedostatečnému využití spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga. Rovněž chyběla individuální podpora žáků a práce s úlohami různé obtížnosti vzhledem k schopnostem a možnostem žáků.

V hodině hudební výchovy na prvním stupni byli žáci efektivně vedeni k hlasové přípravě a správnému dýchání. Ve výuce byly účelně uplatňovány vhodné metodické postupy při nácviu rytmu a intonace při zpěvu i doprovodu na rytmické nástroje. Žáci byli vhodně

usměrňování při formulaci vlastních myšlenek a vedení ke správné artikulaci a srozumitelnému mluvnímu projevu.

Výuka anglického jazyka na obou stupních a německého jazyka na druhém stupni byla vedena v příslušném jazyce, jednotlivé aktivity rozšiřovaly slovní zásobu žáků. Vyučující vhodným způsobem dbali na správnou výslovnost žáků, pro komunikaci žáků vždy vhodně volili témata reálných situací. Při čtení kladli důraz na porozumění textu.

Na druhém stupni byla v hodinách matematiky částečně efektivně využita činnost žáků ve dvojicích. Učitelé vyžadovali po žácích užívání správných odborných termínů. Chybělo střídání činností k zajištění spádu hodin. Ze zvolených úloh mohli učitelé získat informace o zvládnutí učiva, účinně byla využita práce s chybou k poskytování zpětné vazby žákům. Efektivní zaměstnání všech žáků v hodinách se dařilo jen učitelům s odbornou kvalifikací.

Při sledované výuce fyziky, zeměpisu, dějepisu a občanské výchovy většina vyučujících doplňovala frontální výuku řízeným rozhovorem. K prezentaci učiva jich přibližně polovina účelně využila didaktickou techniku, názornost nebyla podpořena prací s pomůckami, ani badatelským způsobem výuky. Příležitostí ke zlepšení je vytváření prostoru k prožitkovému učení a rozvíjení sociálních a komunikativních dovedností žáků a vytváření početně menších skupin žáků při skupinové práci. Využití asistenta pedagoga v hodině fyziky bylo zcela neefektivní.

Výuka přírodopisu se vyznačovala respektující komunikací učitelky se žáky, dávala jim možnost sdělovat a obhajovat vlastní názory. Podle předem známých pravidel spolupracovali ve skupinách a k činnosti rovněž využívali názorné pomůcky. Málo efektivní bylo opisování zápisu z prezentace do sešitu. Možností, jak zlepšit využití vlastního hodnocení, je stanovit pro něj přesná kritéria.

Program zájmového vzdělávání ve školní družině tvořily organizované i spontánní činnosti. Účastníci aktivně využívali volný čas k rozvoji svých zájmů a nadání a posilovali především své sociální, pracovní a komunikační kompetence. Věnovali se tvůrčím i relaxačním činnostem, při pobytu venku vhodně rozvíjeli své pohybové dovednosti. Činnost časově vhodně navazovala na rozvrh vyučovacích hodin v ZŠ. Vhodně byly voleny formy činností, účastníci dodržovali společně předem stanovená pravidla. Převládala příjemná atmosféra s účelně vedenou komunikací mezi všemi aktéry vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání účelně informováni zejména prostřednictvím elektronického školního informačního systému, při třídních schůzkách a při individuálních konzultacích.

Škola věnuje dostatečnou pozornost motivaci žáků k učení, s ohledem na jejich předpoklady je podporuje v účasti ve vzdělávacích olympiádách, ve sportovních, výtvarných a jiných soutěžích. Výstavy výtvarných prací žáků škola pořádá na městské radnici. Nadané žáky škola motivuje přípravou k talentovým zkouškám, v nichž pravidelně bývají úspěšní v přijímání na střední školy s výtvarným zaměřením.

Ve školním roce 2022/2023 s vyznamenáním prospělo 65 % žáků, prospělo 34 % žáků, dva žáci na druhém stupni neprospěli a opakují ročník. S přechodem žáků na druhý stupeň dochází k výraznému zhoršování prospěchu v dějepisu a narůstá počet žáků hodnocených ve více předmětech stupněm dostatečný. Systém podpory žáků s riziky neúspěchu je pouze částečně funkční. I když škola nabízí a realizuje doučování, někteří žáci přesto opakovaně

selhávají. Cíleně nejsou analyzovány výkyvy v prospěchu žáků a opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků jsou přijímána pouze nahodile, například někteří učitelé žákům nabízejí individuální konzultace.

Škola zařazením vhodných volitelných předmětů do učebního plánu druhého stupně podporuje žáky v přípravě na přijímací zkoušky na střední školy. Ve školním roce 2022/2023 bylo cca 50 % žáků 9. ročníku přijato na obory s maturitní zkouškou, 31 % žáků na obory s výučním listem, dva žáci byli přijati na gymnázia a tři žáci nepokračují dále ve vzdělávání.

Preventivní program je vzhledem ke zvýšenému množství žáků pocházejících z ohroženého sociálního prostředí nastaven a realizován úspěšně. Vhodně jsou do výuky a zájmového vzdělávání zařazována témata z oblasti prevence rizikového chování, zdravého způsobu života a dopravní výchovy. Dodržování třídních pravidel chování a nabídka zájmových aktivit pro aktivní trávení volného času žáků včetně činnosti školní družiny účinně napomáhají k omezení všech forem rizikového chování. Motivační pochvaly třídních učitelů i ředitele udělené ve školním roce 2022/2023 výrazně počtem převažovaly nad uloženými kázeňskými opatřeními. Důvodem snížených známek z chování u tří žáků bylo kouření ve škole a neomluvená absence. Její výskyt škola řeší ve spolupráci s rodiči a orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Vedení školy se žáky snaží zapojit do organizování života školy podporou žákovského parlamentu, který se pravidelně schází a o své činnosti informuje ve školním časopisu.

V družině jsou účastníci systematicky vedeni k rozvoji sociálních dovedností i individuálních zájmů, pravidelně se účastní společenských a kulturních akcí pořádaných školou. Vedoucí vychovatelka projednává průběžně se zástupkyní ředitele chování účastníků, jejich úspěšnost či aktivitu v rámci zájmového vzdělávání v družině. Výsledky zájmového vzdělávání odpovídají cílům stanoveným ve ŠVP i individuálním možnostem účastníků.

Závěry

Vývoj školy

- Zvýšil se počet tříd a pedagogů, snížil se počet oddělení školní družiny.
- Zlepšilo se vybavení školy didaktickou technikou.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny pouze částečně, nebyla přijata účinná opatření ke zlepšení průběhu vzdělávání v základní škole.

Silné stránky

- Základní škola
- Spolupráce se zahraničními školami podporuje navazování sociálních kontaktů mezi žáky a rozvíjení jejich komunikační kompetence v cizích jazycích. (1.5)
- Zapojení školy do mezigeneračního projektu podporuje u žáků rozvoj sociálních kompetencí a úctu k lidem odlišné generace. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Základní škola

- Opatření ke zlepšení průběhu vzdělávání nejsou přijímána systematicky, metodická podpora pedagogů vedením školy je pouze částečně účinná. (2.1)
- Převládá méně efektivní frontální výuka s minimálním zapojením moderních vyučovacích metod a forem zaměřených na činnostní učení žáka. (4.2)
- Výjimečně jsou ve vzdělávání využívány různé zdroje k vyhledávání a zpracování informací žáky stejně jako podněcování ke kritickému myšlení. (4.2)
- Příležitost ke zlepšení je ve vedení žáků ke spolupráci, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení podle předem stanovených kritérií. (4.3)
- Učitelé pouze výjimečně zapojují asistenty pedagoga účelně do všech částí vyučovacího procesu. Jejich podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla jen částečně účelná. Příležitost ke zlepšení je v individualizaci přístupu ke vzdělávání jednotlivých žáků, především s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky ohrožené školním neúspěchem. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost metodického vedení pedagogů, důsledně přijímat opatření ke zlepšení pedagogické práce.
- Zařazovat kooperativní formy výuky, využívat úlohy s odlišnou kognitivní náročností, vést žáky ke kritickému myšlení a k práci s různými informačními zdroji.
- Využívat v průběhu vzdělávání příležitosti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků.
- Analyzovat vzdělávací možnosti a potřeby jednotlivých žáků a přijímat opatření k jejich individuálnímu rozvoji.
- Spolupracovat s asistenty pedagoga, zapojovat je do všech částí vyučovacího procesu a využívat je k účelné podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy – zřizovací listina, jmenování ředitele
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k termínu inspekční činnosti

3. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, včetně plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a přehledu o absolvovaném dalším vzdělávání, školní roky 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti – vzorek
4. ŠVP pro základní vzdělávání a pro zájmové vzdělávání ve školní družině, účinnost k termínu inspekční činnosti
5. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a pedagogů, školní rok 2023/2024
6. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
7. Materiály školního poradenského pracoviště k termínu inspekční činnosti
8. Školní řád ZŠ a vnitřní řád školní družiny, účinnost k termínu inspekční činnosti
9. Školní matrika, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti – vzorek
10. Třídní knihy ZŠ, přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti – vzorek
11. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní rok 2023/2024 – vzorek
12. Záznamy z pedagogické rady, zápisy z hospitační činnosti, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
14. Ekonomická dokumentace k termínu inspekční činnosti (Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022, závazné ukazatele rozpočtu 2022, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2022)
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví platná ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
17. Webové stránky školy <https://zspsovka.cz/>
18. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-598/19-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

15. února 2024